



AF HANS MELTOFTE

# Sjældne ynglefugle i fremgang

Sidste år fyldte EF-fuglebeskyttelsesdirektivet 25 år. Da det blev vedtaget i 1979 som det allerførste "naturdirektiv", var det et gennembrud for fuglebeskyttelsen i Europa, og det har siden haft enorm betydning. Som et nyt skud på stammen fik BirdLife International i 1993 til opgave at udarbejde forvaltningsplaner for de 23 mest truede fuglearter i EU. Ved at involvere medlemsorganisationerne og eksperter i de relevante lande, lykkedes det i løbet af blot tre år at færdiggøre alle planerne.

Nu er der gjort status for effekterne af disse forvaltningsplaner, og de fleste har været en succes. Engsnarren er den eneste danske ynglefugl på listen, som indeholder en række af Europas mest spændende fugle. I tabellen er det opgjort, i hvilken udstrækning bestræbelserne har haft succes, idet arterne er ordnet efter i hvilken udstrækning, bestandene er gået frem, er stabile eller er gået tilbage. Inden for hver af disse kategorier er arterne sorteret efter, hvor stor fremgangen eller tilbagegangen har været. Det viser sig at de 12 arter, der har forbedret bestandsstatus, alle har mindst 75% af bestanden inden for EF-fuglebeskyttelsesområder. Derimod har de arter som f.eks. Stortrappen, der yngler i landbrugsland, større problemer. De går tilbage uden for de områder, hvor der gøres en særlig indsats for at beskytte dem. Hvidhovedet And har det særlige problem, at forvaltningen kun har haft succes i Spanien og England. I de øvrige medlemslande har man ikke gjort tilstrækkeligt for at udrydde den introducerede Amerikanske Skarveand, som truer med at ødelægge bestanden af Hvidhovedede Ænder igennem genetisk opblanding.

Succeserne er bl.a. et resultat af betydelig finansiel støtte gennem EU's LIFE-midler. De omtalte arter har nemlig været involveret i omkring halvdelen af de 300 LIFE-projekter, der har været gennemført i perioden, hvor midlerne oven i købet er steget fra 10 mio. til 40 mio. EURO pr. år. Der er også hårdt brug for det, for disse arter er kun toppen af



Audouinmåge. Foto: Carsten Janus Andersen.

isbjerg: Næsten halvdelen af Europas bestandsstatus på nuværende tidspunkt. fuglearter har en utilfredsstillende

| Art                  | Status   | Trend |
|----------------------|--|-------|
| Madeirapetrel        | Bestanden fordoblet - ny koloni fundet   | ↑     |
| Krøtoppet Pelikan    | Europæisk bestand øget med 20%   | ↑     |
| Kejserørn            | Fremgang i kernelandene - Ungarn og Slovakiet<br>- men forsvundet fra Cypern og Grækenland | ↑     |
| Dværghøne            | Stabil bestand, men større udbredelse  | ↑     |
| Munkegrib            | Stabil og bestandsfremgang   | ↑     |
| Audouinmåge          | Bestandsfremgang og større udbredelse  | ↑     |
| Hvidhovedet And      | Massiv bestandsfremgang i Spanien  | ↑     |
| Spansk Kejserørn     | Bestandsfremgang og ekspansion til Portugal  | ↑     |
| Madeiradue           | Lille bestandsfremgang   | ↑     |
| Engsnarre            | Generel bestandsfremgang, men små bestande går fortsat ned                                 | ↑     |
| Laurbærdue           | Måske bestandsfremgang, men dårlige data   | ↑     |
| Lille Tårnfalk       | Generelt stabil, men lille fremgang i nogle lande  | ↑     |
| Rødhals Gås          | Stabil, men få fugle i EU  | →     |
| Kap Verdepetrel      | Bestanden opretholdt   | →     |
| Blå Bogfinke         | Stabil   | →     |
| Stortrappe           | Bestandene generelt stabile, men udbredelsen skrumper                                      | ↓     |
| Tyndnæbbet Spove     | Nedgang - yngler uden for EU   | ↓     |
| Azorerdompap         | Nedgang  | ↓     |
| Dværghøg             | Fortsat nedgang pga. problemer uden for EU (jagt i Rusland mv.)                            | ↓     |
| Marmorand            | Generel nedgang  | ↓     |
| Vandsanger           | Generel nedgang, undtagen i Ungarn   | ↓     |
| Hvidhalet Laurbærdue | Uvis   | ?     |
| Kravetrappe          | Uvis   | ?     |